

SZOLNOK-DOBOKA.

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASZATI ES SZÉPIRODALMI HETILAP.

Előfizetési árak:
Postán küldve, vagy helyben házhoz hordva:
Egész évre . . . 6 frt — kr.
Félévre . . . 3 frt — kr.
Évnyegyedre . . . 1 frt 50 kr.
Községeknek egész évre előfizetve 5 frt.
Az előfizetési pénzek bérmentesen a kiadóhivatalhoz s legelőszörűbben postai utalvánnyal küldendők.

Ismeretlen kézből jött cikkeknek nem közlünk, s csak bérmentes leveleket fogadunk el.

Szerkesztőségi iroda és kiadóhivatal: Deés Kis-király-uteza (Baló-ház)

„Szolnok-Dobokamegye” hivatalos közlönye.
s a megyei gazdasági egylet

A lapot érdeklő mindennemű felszólamlások (reklamációk) vagy hirdetések a szerkesztőséghez intézendők.

Hirdetési díjak: Egy 30 négyszög centimeter tért elfoglaló egyszeri hirdetés díja 50 kr. ezen fölül 60 négyszög centimeterig 1 frt s így minden megkezdett 30 négyszög centimeternyi tér többlet után 50 kr. számíttatik. Kedvezményül 4—10-szeri beiktatásnál 5%, 11 és többszöri beiktatásnál 10%-nyi díjengedély. Bélyegilleték minden beiktatásnál 30 kr. számíttatik.

Kéziratok vissza nem adatnak. Nyilttéri cikkek garmond sora után 30 kr. fizetendő.

Megjelenik minden vasárnapon.

A megye zászlója.

Mint az egyes családok tagjai hirhett őseik példái után lelkesülnek, s azok neveit szégyellik kisszerű tettekkel elhomályosítani; sőt új és új erények által töreksenek a család fényét emelni, különben méltatlanok lesznek őseikre s közmegevetésben részesülnek; így a megyéki, melyek történelmi nagyságban és fényben tündöklének a közügyek terén működő honfiak keblébe szikrákat lövelnek s lángot gyujtanak, hogy elődeiket utol ériék, vagy ha lehet tul szárnyalják; s az alkotmányos élet s a dicső tettekben gazdag kornak fonszalát az ivadéknak átadják, kik aztán a megye ősi hirnevét tovább vigyék.

Jaj lenne a megyének, ha olykor: tesszem: forradalmak leveretésével, a zsarnok erőszak az alkotmányos életet s ennek folytán a közügyekbeni részvétet felfüggesztené, ha ilyenkor megfélemedkeznének a megye őstörténelméről; s a hallgatás éveinek légkörében növekedett utódok az alkotmányos élet újbóli elkezdődésével, csupán eszményi képek után indulva, kivetnék lábaik alól a történet által megszentelt multat, s a megye jövőjét újabb és újabb kísérleteknek dobnák oda zsákmány tárggyul. A megye megszűnnék az alkotmány védbástya lenni, s tövel-hegygyel minden össze-vissza lenne kuszálva. Idegen érdekek lépnének előtérbe s garázdálkodásaikat tűrnék és nyögnék kellené. Bekövetkeznék Deák Ferencz mondása, ki örökre emlékezetes beszédében, az ősi törvényekhez való ragaszkodást Antéusnak a Gigassali küzdelméhez hasonlította. Míg Anteus lábaival a földet érte, addig a

Gigás rajta erőt nem vehetett. A levegőbe ragadta fel tehát s úgy fojtotta meg. Mi is ragaszkodjunk ősi alkotmányunkhoz. Ez a föld lábaink alatt. Ha ettől eltérünk, bizonyosan megfojt a Gigás.

Megyénk hálá az égnek, hü maradt régi zászlójához. Valamint hajdan egy Bethlen János, Bánffy László, Weér Farkas, Vesselényi Miklós, Teleki Domokos s több jelesek korszakában e megye fényt vetett egész Erdélyre; úgy a gondviselés a forradalom után is, oly férfiakat rendelt a megye élére, kik a megye fényövezte zászlóját jövőben is a hirnök zengő szelétől engedik lobogtatni. Annyival is inkább, mert már most nem csupán Szolnok, de országos intézkedés folytán a nagy Szolnok-Dobokamegye tartja fenn az ősi zászlót. Legközelebből tények merültek fel s oly kezdemények vannak kilátásban, melyek biztosítanak a felől, hogy e megye zászlója nem csak Erdélyre de az egész országra sugárt fog lövelleni.

Megyénk különösen magyar megye. A mért Basta és Rabutin duló hadai a magyarságot a völgyekben kiirtották s csak a hegyek közt maradtak ép magyar községek, hova el nem juthattak, annál mélyebben ragaszkodik megyénk őstörténelméhez s törvényadta jogaihoz. Megyénk zászlója tiszta és szeplőtlen.

Nem tűrhetjük jövőben sem tehát soha, hogy megyénk anyai hazafias tettek s áldozatok árán megszentelt zászlója valaha idegen üzemek által beszennyeztessék.

Megyénk czimerében ott van az óvári oszlop s a vezérek kőve. Ez azt jelenti: hogy megyénk volt az első, hová őseink bejöttek s Atilla székely hőseivel itt találkoztak legelőbb.

Innen indultak Biharba Mén-Marót ellen s közösen foglalták vissza az elődöktől birt ősi hazát.

Minden jel arra mutat, hogy megyénk a hon első magyar megyéje. Ősi jellegénél fogva kétszeres kötelessége hiven megörizni.

Több ezer magyar olvadt át a mostoha idők folytán az oláh elembe. Ezek ereiben a mi vérünk foly, s keblükben is a mi szívünknek kell elvégre is dobognia.

Midőn a magyar országgyűlés tette szabaddá s törvény előtt egyenlővé a haza minden népét s így a románt is, egyenesen azon ezelből, hogy mindnyájan az alkotmány sáncaiba lépjenek s a haza erős s törhetetlen legyen. Azok tehát, kik a Kárpátok övezetén tul idegen országok felé tekintgetnek, azon kívül, hogy árnyék után kapkodnak, saját népfajuknak is a lehető legrosszabb szolgálatot teszik. A haza ellen pedig főbenjáró bünt (crimen perduellionis) követnek el.

Megyénk ősi zászlójához annnyival inkább kell ragaszkodniok, mert a román nemesség a magyarral mindig vállvetve működött az elmúlt vészes időkben, s mindig ugyanazon jogokat élvezte. Pedig, főleg megyénkben, ezek teszik a román nemzet magvát. A mi az urbéreseket illeti, ezek a magyar jobbággyokkal egyenlő sorsban voltak s a felzababulás után egyenlő jogokban részesültek.

Alaptalanul állitják tehát, hogy a magyar elnyomja a románt. Mindnyájunkat egyenlő terü nyom s ez nem csupán tőlünk ered.

Hogy magyar vér kering a megye köz-

A „SZOLNOK-DOBOKA” TÁRCAJA.

Esküdtszéki tárgyalás

Kolozsvártt, május 9-én 1878.

A kolozsvári kir. törvényszék, mint sajtóbiróság, — mely hivatva van a hírlapi téren előfordulható sértések megtorlására — a fenirt napon tárgyalta Frank János kőfaragó mester sajtópörét, melyet lapunk volt érdemdus szerkesztője Pánczél János ellen, elapok f. évi 3-ik számában állítólag reá vonatkozó sorokban képzelt megsértése tekintetéből indított.

Az esküdtszék megalakulása után, a felolvasott vádirat kéri a vádlottnak a törvények értelmébeni elmarasztalását. Lapunk szüktere nem engedvén a tárgyalást a maga hosszas terjedelmében közleni, csakis ügyvéd Deáki Albertnek lapunk volt szerkesztője érdekében tartott védbeszédének főbb momentumaira szoritkozunk. A „M. Polgár” e tárgyra vonatkozó közleménye szerint: „Az ezekben foglalt megrovás — mondá a tisztelt ügyvéd ur — ha alappal birt is, becsületsértést névtelenül sem foglalt magában, sem személyre alkalmazva ninesen; s abban senki megnevezve nem lévén — senkit nem is sérthetett. A mennyiben pedig abban a nőegylet közérdekű jótékonyan üdvös működésének rossz in-

dulatu megsértése s egy visszariasztó durva eljárás megróvatott, az általánosságban lévén említve, egyént nem sérthetett a nyilvánosság előtt; de sőt azon üdvös közérdekű, hatással birhatott, hogy hasonló eljárástól visszariassza az arra hajlandokat is, s lefegyverezze a rossz indulatot a nőegylet közérdekű üdvös működésével szemben. Ily czélu közleményt a lapszerkesztő nyugodt lélekkel adhatott ki épen ezen nemes irányu közérdekben, s azért a felelősséget józan észszel ítélő olvasó közönség előtt elvállalhatta.

A szerkesztő czélja tehát semmiesetre sem valamely egyén sértegetése, s annál kevésbé a Frank János sértése — hanem a közérdek szolgálat volt.

A nyomozat rendén kihallgatott tanuk közül az 1878- febr. 11-én kihallgatott Kovács Sámuelné a Frank Jánosnál történetekről, azt vallotta s tárgyalás rendén fel is említette védő: „felkértem engedné meg, hogy neje beálljon egyleti tagnak; amaz epés ingerült hangon azt mondotta, hogy nem egyezik bele, miszerint neje egyleti tag legyen, mert nem akar az urakkal egy tából cseresznyét enni, egészen más, hogy ha az egylet a polgári osztály által kezeltetnék. Különb is ily egyletek és társulatok nem magyar kézre valok, mert a magyar ember csak költeni tud és adósságot csinálni, semmire való és könnyelmű, erre mutat a „Viktoria” biztosító-társulat bukása is, mely által én magam is kárt szenvedtem.”

Ezt Kovács Sámuelné uró vallotta, kihall-

gatása rendin. Védő nem vádolja Frank Jánost, hogy ezt mondotta volna; de úgy látszik Kovács urónek igaza lehet, mert Frank J. öntudata sugalmán a vádlott cikkk megrovó megjegyzéseit magára értette s alkalmazta.

És ha ez így volt, egy oly idegen nemzetiségű egyéntől, ki mint Frank János a magyarok vendégszerető körében szerezte vagyonát, jólétét: bizonyára sem dicsérendő, sem méltányos nyilatkozat nem volt.

Vádlott Pánczél János ezen esetről is csak később értesült s így önként érthető, hogy a kérdéses hírlapi közleményt nem ez eljárást rosszalé tendenciával tette közzé; habár ily eljárás azt méltán kiérdemlendette is.

A mi az inerminalt cikkk szavait illeti, azokból a becsület sértés tényálladékát kinagyarázni nem lehet.

És itt a szöveget veszi bonczolás alá:

Először. Az nem egy emberről szól, hanem „egy-egy“-ről, a mi védő nyelvtana szerint több embert foglal magában.

Másodszor nem kőfaragóról beszél, csak felmlíti, hogy érthet valaki kőfaragáshoz s ő maga mégis faragatlan ember lehet: ez költői figuratíó, szójáték, egyéb semmi s nem alkalmazható senkire.

Harmadszor, a közleményben egyetlen név van felemlítve, s e név Parlági János, a mi nem annyi mint Frank János; s ha őt így nem hív-

ségeiben legtöbb román ereiben, az is bizonyítja, mert a forradalom alatt az igazság dacára is megyénkben legkevésbé sikerült a románt a magyarok ellen izgatni fel.

A megye évszázados zászlója tehát mindnyájunkat egyesítsen egy célra, egy reményre s egy törekvésre. E zászlótól senki hűtelenül s kis lelkiüleg el ne szakadjon. Az egész nagy Szolnok-Dobokamegye gyűljön az ősi zászló alá s üdvét és jövőjét itt keresse.

Zömlén.

Megyei élet.

A közigazgatási bizottság ülésterméből.

Megyénk közigazgatási bizottsága f. hó 8-án tartott ülésében először elnöklő főispán ő méltósága az időközben általa ellátott ügyeket hozta köz tudomásra, melyek egyenkint jóváhagyólag vétettek tudomásul, ezeknek elintézése után Krémer Sámuel, mint az iparügy előadója évnegyedi jelentését előadván, azon határozati javaslatot terjesztette az ülés elé, miszerint kerestetnék meg a magas kormány az iránt, hogy a megye területén levő szeszgyárakban termelt nagyobb mennyiségű szesz kivitelének könnyítését eszközölje, vagy is annak elárúsítására piacot mutasson ki, s ezzel egyidejűleg a nagybani szeszgyári ipar elősegítése tekintetéből a kis üstökkel pálinka főzés, mint a melyet a kormány nem képes kellően ellenőriztetni, nagyobb megadozás vagy más eszközök által szoríttassék meg, vagy csak szilva és borsepréből főzésre szoríttassanak. Ezen indítvánnyal szemben felhozott, hogy az indítvány első része nincs kellő adatokkal támogatva, de különben is a kormány nem hivatott arra, hogy egyes szesz gyárosok készleteinek vevőt szerezzen. A kisebb termelőket nem, hogy feladata lenne elfojtani, sőt nemzetgazdasági szempontból az iránt volna megkeresendő, hogy a kis üstökkel pálinkafőzést, melyhez minden kisebb gazda hozzájuthat s házi szükségletét saját termeléséből fedezheti, könnyítse, miután nálunk primitív gazdaszatunkat ipari és gyári vállalatok nem támogatják, midőn a kisüsti pálinka főzés következtében marha vagy sertés hizlalás által jövedelmét nevelheti. Az iparügyi előadó jelentése tudomásul vétetett indítványa első részének kellő indokolása elvártnak.

Ezután a Hollómező-rohii megyei ut kiépítése vétetett tárgyalás alá. Várjon Lajos kir. mérnök a régi ut használatát javasolja, míg közben az újabb út kiépítését pártolták. Elhatározoz-

tatott, miszerint egy az alispán elnöklete alatt a helyszíneire kiszállandó bizottság tegyen javaslatot az iránt, hogy melyik utat volna észszerűbb használatban megtartani s illetőleg kiépíttetni. A kir. mérnök ezen határozat ellen fellebbezést jelentett.

Felolvastattott a megye területén levő posta és távirdaállomások 1877-ik évi üzletforgalma, mely szerint levélposta küldemény feladatott 436.748 drb; leadatott a megyében 601.120 drb. tovább küldetett 99.112 drb. összesen 1.136.980 drb. — Kőcsi posta küldemény feladatott 26.416 drb. leadatott 17.732, tovább küldetett 8112; összesen 52.260 drb. Távirat feladatott 6932; leadatott 7787 drb. pénzforgalma volt ez utobbinak 3613 ft 35 kr. Tudomásul vétetett. Itt megjegyezzük, hogy au.-szebeni posta igazgatóság megyénkben csak 19 posta állomásról emlékezik meg, s a kápolnok-monostori postaállomást még mindig a nagyváradi posta igazgatóság keretébe s a megyénken kívül esők közé sorozza, holott ezen postaállomás átkebelezése iránt a megye újabb beosztása után a kellő intézkedések megtétek.

Igen élénk vita fejlődött ki a kir. tanfelügyelő azon előadmányával szemben, melyben a m. évi 349 és 483 köz. bizotts. számú körlevél értelmében a tanítói változás be nem jelentése miatt az omlásaljai gör. cath. lelkészt 5 ft bírsággal megróni javasolta. Indokolta ezt a vall. és közokt. m. kir. miniszter m. é. 8644. számú rendeletével s ugyanakkor több rendbeli újabb intézkedésével. M. bizottsági tag nem tartván arra jogosultnak a bizottságot, a mulasztó lelkészt saját egyházi hatósága útján kívánta felelősségre vonatni. A tiszti ügyész elvi szempontból helyeselte az ellen indítványt, míg végre sok mindenféle pro et contra irányú hozzászólás után az alispáni közvetítés, mely szerint az ily mulasztásoknak jövőbeni kikerülésére nézve, az egyházi főhatóság megkeresendő lenne — fogadtatott el, szótöbbséggel, mi ellen a kir. tanfelügyelő fellebbezést jelentett be.

Végezetre a közigazgatás ezen gyűlése s a benne tárgyalt ügyek azon örömdetes tapasztalást mutaták fel, hogy a közügyek vezetése rendes folyamukat megnyervén, mind-mind kevesebb azon különböző gátak száma, melyek eddig azoknak gyors lefolyását akadályozták. XXX

A Szolnok-Dobokamegyei gazdasági egyesület igazgató választmányának gyűlése.

Megyénk gazdasági egyesülete évnegyedes választmányi gyűlését folyó hó 4-én tartotta meg

gróf Kornis Viktor elnöklete alatt, melynek közérdekű tárgyait sietünk a nagy közönség tudomására hozni.

Pénztárnok Demeter Béla jelenti, hogy a mult gyűlés határozata következtében a részvénytulajdonosok hátrálékban levő tagoknak az utánvéttel megküldött 28-ból 10 drb. kiváltatlanul visszaérkezett. Sajnosan vevődött ez tudomásul, mert így az egyesület, ha nagyon szerény pénzeire benem szolgáltat, a legbuzgóbb akarat mellett is nem sok eredményt lesz képes felmutatni. E tárgyra vonatkozólag határozott, hogy ezen hátrálékok, neveiket jelenleg elhallgatva, a szolgabírók által szállíttassanak fel, s erre a szükséges lépések megtételére titkár bízott meg.

Ezzel kapcsolatosan elhatározott, hogy az egyesületi tagok részére lehető diszes oklevelek állíttassanak ki, a részvényesek részére pedig annak biztosítása tekintetéből okmányok is, melyeknek elintézésével alelnök Kovács Samu s titkár bíztak meg.

Fölmerült az egyesület falkolójának kérdése, mint a melyre Deés városa hazafias készséggel a megkivántató helyiséget díj nélkül felajánlotta. Azonban az egyesületünk és Deés várossal által kiküldött biztosok által kijelölt, a város majortelkének felső részénél egy északirányosabb és jobb hely megkaphatása tekintetéből e tárgy még mind függőben van, a kiküldött biztosok utasítatnak ezen ügyet Deés városa hatóságánál sürgetve, mielőbb megoldani.

Föl lett említve az elnök által, hogy a választmány kebelében felmerült a gazdasági egyesület szervezése érdekében kiküldött nagybizottság elnökségéről gr. Bethlen Károly lemondott. Ezen alkalommal fölhozott, hogy a jelenlegi politikai és közgazdasági viszonyok, aligha kedvezők ezen indítványnak keresztülvitelére. Mindazonáltal szükségesnek találtatott az e tárgyból kiküldött bizottság összehívása, mely e tárgyból az adott viszonyok között a további teendőket felett a maga javaslatát megtegye, s ennek alkalmas időben leendő összehívására alelnök Kovács Samu kéréstett fel.

Be lett jelentve, hogy az erdélyi gazdasági egyesület által készített s egyesületünk választmánya által is tárgyalt: szőlőszeti szabályrendeletek a titkár által a megyéhez lett betérjesztés után, az a közelebbi megyei közgyűlés által az illető miniszterhez megerősítés végett lett terjesztve. Ennek helybehagyásával remélhető, hogy a közelebbi mostoha évek következtében hanyatlásnak indult szőlőművelésünk újabb lendületet fog venni.

Elhatározott, a két éves üszőbornyuk levágatását tiltó szabályrendelet készítésére kikül-

ják, s nem praedicatuma a Parlagi, mi köze vele? Ha a színadi Parlagi János című daraból vesszük célzottunk, az sem becsületsértés, mert az a Parlagi egy darabos bár, de becsületes ember, kiművelődik, s a darab végén egy szép elegáns dámát vesz feleségül a ki sok más gavallérnak nem adta oda kezét.

Negyedszer. „E döllyfös tökfő, oktalán szavakkal stb. — nem becsületsértés; egy uralkodó herceg, egy aristocrata lehet döllyfös, de azért becsületes ember; az aristocrata vagy democrata jelzők nem sértők; s itt a virgula nem az egyénre jelzi a tökfőjűt, de a szavakra, s így sértő az sem lehet.

Ha valakit tökfőjűnek mondanak úgy általánosságban, név nélkül, s akad ember a kire barátai rá fogják, hogy ez ő reá szól, az lehet malheur, de azért az illető maradhat becsületes ember.

A „szegény gazdag jelző“ sem sértés, ugy a „delutáni órákra“ hivatkozás sem.

A fennebbiektől elkülönítve, egészen kikezdve egy felsőhajrás és óhaj van kifejezve az istenhez, hogy „oktasd az oktalant s értesd meg jól vele, hogy eből gyűlt szerzők eből még elmehet.

E kifejezésben senkiről sem állíttatik, hogy a vagyonát eből szerezte, csak a nép száján élő közmondás van idézve, a mi a könnyen szerzett vagyonra vonatkozólag élettapasztalati igazságot mond.

Különböben ezen közmondás így abstract véve becsületsértést, bünt, még ha személyre alkalmazuk is, nem foglal magában; mert ez által az érthető, hogy ha kártya sorsjátékon, találáson, könnyű speculációval uzsorával stb. szerezte valaki a pénzt, az ép oly könnyen elmehet, a mily könnyen szereztek.

Ez a közleményben személyre nincs alkalmazva, sőt — senki sincs megnevezve a kire az alkalmazható lenne; ép azért bámulatos, hogy Frank miért erőszakolja ezt magára. Hát vádlott védje őt önmaga ellen, — s ő vádolja önön magát!!.

A tanukra térve, azok elleni kifogásai közül felemlíti védő, hogy Velle érdekelt; de nézetét az is vezette, hogy a nőegyesület tagjai Frank urnál jártakor, ő is ott levén, az ott történt jelenet után a cikkk tendenciáját könnyen vonatkoztathatta Frank urra.

Szerkesztő Pánczél ezt nem alkalmazta Frankra, s ha ő, a miért kiadta ezen közmondást: „Eből gyűlt szerzők eből még elmehet,“ büntös — az még bűnösebb a ki ezt Frank urra alkalmazza, mint tanui teszik.

Ugy látszik vádlót valamely ellenséges indulat vezeti; bele akart kötni Pánczélba, s csak hogy ezen szenvedélyét kielégítse, inkább önmagát is kissé compromittálja, csak hogy Pánczél ellen támadhasson. — Védő most sem találja reá alkalmazottnak a közleményt, védi őt maga ellen s tagadja, hogy védenéze sértette volna s a

ezik ő róla szólana. Miután az incriminált cikket vádiratot és beszédet ügyes élces, és finom gunyorral saturált de csak kivonatban közölhetett beszédével izekre szedte szét, védenéze ártatlanságát az esküdt urak független elbírálása alá teljes megnyugvással bocsátja s kéri annak felmentését.

Lészai személyeskedő replicája és Deáki személyeskedésére felelni nem kívánó kijelentése után elnök a következő kérdéseket teszi fel az esküdteknek:

I. Megvannak-e lelkiismeretökben győződve az esküdtszéki tagok, hogy a vád tárgyát képező cikkeknek vádlott volt szerzője?

II. Megvannak-e győződve, hogy a vád tárgyát képező cikkeknek a vádló által kijelölt szavai vádló személyére vonatkoznak.

III. Hogy a vádló által jelölt szavak becsületsértést foglalnak magukban?

IV. Hogy végül: Vádlott a vádtárgyát képező cikkek között tetteleért bűnös?

Az esküdtek $\frac{1}{4}$ 1 órákor vissza vonulván $\frac{1}{2}$ 1 órákor Gyarmathy Miklós elnök kihirdeti az esküdtek ítéletét, mely szerint 7 szóval 5 ellen Pánczél János nem vétkes.

Pánczél János költség számláját a bíróság 120 ftban az eljárás költségeket 6 ftban és Mánn Gábor tanu díját 40 ftban állapította meg magán vádlóval szemben.

A tárgyalás $\frac{3}{4}$ 1 órákor véget ért.

4-er az olyan felek ügyeiben, kiknek valamelyikével ellenséges vagy peres viszonyban áll.

Bírói érdekeltség esetében a felperes más bírót választhat, és ha a bírói érdekeltség az eljárás folyama alatt tűnt ki, az eljárást meg kell szüntetni s az iratokat azon szomszédos bíróhoz küldeni, kit a felperes választ.

Természetes dolog, hogy ilyen esetben a felperesnek azt, hogy a bíró valóban érdekelve van, elfogadhatóan bizonyítani is kell, miután tiszta rafogás ilyen esetben elfogadható indukul nem szolgálhat.

Az előadottakból tehát megtudhatta a községi bíró azt, hogy minő ügyekben ítélhet s kit perelhetnek előtte, valamint azt is, hogy mely esetben tekinthető érdekeltnek és így alkalmatlan arra, hogy valamely keresetben jogosan szolgáltatasson igazságot.

Ezzel áttérünk a törvény II-ik fejezetére, mely a községi bíraskodás körüli eljárást szabályozza, s elmondunk egyet mást, mi a törvényben nincs, de a minék a gyakorlatban meg kell lenni, mert ellenkező esetben a törvény célja el lesz tévesztve, az igazságszolgáltatásban pedig nem lesz köszönet.

A községi bíróságnál (mely nagyközségben a bíró elnöksége alatt az előjáróság egy tagjából és a jegyzőből, kis községekben a bíró és az előjáróság két tagjából áll (5. §.) mint társas bíróság ítél és szavazattöbbséggel határoz) első kellék az, hogy tagjai helyes észjárás és ítélő képességgel birjanak. Ha e tulajdon becsületességgel és jóakarattal párosul, nem lesz nehéz az igazságot eltalálnia, annál inkább mert „valamely ténykörülmény valódiságát vagy valótlanságát a tárgyalás és a bizonyítás összes eredményének szorgos összevetése alapján szabad meggyőződése szerint ítéli meg, valamint azt is, hogy a felek beösmérésének, ha az később visszavonatott is, mennyiben tulajdonítandó hatály. (18. §.)

Első sorban, tehát már a panasz előadásakor tisztában kell lennie a bíróságnak azzal vajjon a panasz oly természetű-e, hogy a törvény értelmében felette ítéletet mondhat.

Ezt a panaszttevő felperes szóbeli előadásából többnyire megállapíthatja, miután a törvény azon ügyeket, melyek a községi bíróság elé tartoznak elsorolja. Mindazonáltal az életviszonyok tarkasága miatt fordulhatnak elő olyan esetek is, melyeket a törvény nem sorolhat elő.

Ha ilyen rendkívüli esetekben a községi bíróság legjobb meggyőződése szerint biztosan nem tudná magát tájékozni, jobb ha felperest keresetével azonnal elutasítja, sem hogy önmagával tisztában nem lévén, álszégyenkedésből a panasz érdemleges tárgyalásába bocsájtkozzék s a feleknek idővesztést és a helytelen alapon nyugvó ítélet folytán nekik s a bíróság tagjainak kárt okozzon. Mert a községi bíróság tagjainak szem előtt kell tartaniok azt, hogy a helytelen ítéletük által okozott minden kár vagy mulasztásért, a törvény 87. §-a értelmében összes vagyonukkal felelősek és teljes kárpótlással is tartoznak. (K. L.)

(Folytatás következik.)

Hivatalos rész.

Szolnok-Dobokamegye központi választmányától.

Sz. 1.—1878.

k. p. v.

Szolnok-Dobokamegye központi választmánya által az 1874. évi XXXIII. t. cz. 29., 30 és 40-ik §§-aiban foglalt intézkedések értelmében az országgyűlési képviselő választók jövő 1879. évre érvénynyel bíró névjegyzékeinek kiigazítása céljából a folyó évben teljesítendő munkálatok keresztülvitelére az összeíró küldöttségek a választó kerületek száma szerint következőleg alakították meg:

1) a bethleni választó kerületben elnök: Vályi Elek; tagok: Fejérvári Károly, Betegh Imre; póttagok: Kése Elek, Barta István.

2) a nagy-iloncai választó kerületben elnök: Kászonai Sándor; tagok: Móriéz Sándor, Zibai Samu; póttagok: Várna Elek, Vajda Sándor.

3) a magyar-laposi választókerületben elnök: Técsi Kálmán; tagok: Csizsér Mihály, Sovaré János; póttagok: Szabó Lajos, Páska János.

4) a deési választókerületben elnök: Voith János; tagok: dr. Incze Miklós, Veres Márton; póttagok: Buzura János, Izsáki József;

5) a nagy-iklői választókerületben elnök: Csiki László; tagok: Török József, Dózsa Imre; póttagok: Bíró József, Horváth Bertalan.

Továbbá elhatározott, hogy a megbízatás teljesítésében akadályozott elnök vagy tag a megválasztási sorrendben utánna következő tag, illetőleg póttag által helyettesíttessék, s hogy a küldöttségi elnökök az alispán előtt, a küldöttségi tagok pedig elnökeik előtt tegyék le a törvényszerű esküt.

A kiigazítási munkálatok keresztülvitelére pedig a folyó évi május 28 és június 8-ka közti tüzetik ki.

A központi választmány ezen határozatáról azon kéressel értesítettik uraságot, hogy megbízatását elvállalván, a kiigazítási munkálatok végzésében fenn jelzett minőségben részt venni szíveskedjék, annyival is inkább, mivel a kiigazítási munkálatokra a törvény által kitűzött határidők megtartásával alig lenne idő újabb választások megtételére.

Azon nem remélt esetben pedig, ha az elnöksége alatti küldöttség tagjai közül legalább kettő nem találkoznék, kik a kiigazítási munkálatoknál uraságnak tényleges segélyt nyújtani hajlandók volnának, felhatalmazatik uraságot, hogy küldöttségi tagokul, a munkálatok végzésére vállalkozó egy vagy két egyént vegyen fel saját belátása szerint, a felvett tagot megerősítés végett a központi választmánynak utólagosan bejelenteni köteleztetvén.

Felhivatik ezuttal uraságot, hogy a törvényszerű eskü letétele s a netalán szükségelt utasítások átvétele végett midőn körülményei engedik az alispánnál jelentkezni, az elnöksége alatti küldöttségi tagoktól pedig az esküt személyesen bevenni szíveskedjék.

Végül a névjegyzékek kiigazítása körül munkálatokhoz szükségelt iratokat u. m. a) az 1877-ik évben kiigazított névjegyzékek; b) a választások összeírására szolgáló rovatu ívek szükséges számu példányban azon utasítással küldetnek meg, hogy a múlt évi névjegyzéken semmi igazítást (törlést vagy leírást) tenni nem lehet, hanem a választók az üres rovatokba betűsorban és a rovatok pontos kitöltésével beirandók s az összeállított névjegyzékek az elnökön kívül legalább két küldöttségi tag által aláírván, a munkálatok bevégezésére kitűzött határidő leteltével azonnal beküldendők; a választási törvény 32. §-ában jelzett hirdetmények az összeírást megelőzőleg 8 nappal kibocsátandók.

Szolnok-Dobokamegye központi választmányának Deesen, 1878. május 10-én tartott gyűléséből.

Szarvadi Pál,
alispán-elnök.

Szolnok-Dobokamegye központi választmányától.

Sz. 1.—878.

k. p. v.

Mindenik szolgabírónak.

Szolnok-Dobokamegye központi választmánya által az országgyűlési képviselő választók 1878-ik évben érvénynyel bíró névjegyzékeinek kiigazítása céljából folyó évben teljesítendő munkálatok végzésére folyó évi május hava 28 és június 8-ka közti idő tüzetett ki, miről azon felhívással értesitem uraságot, hogy a választási törvény 109. §-nak értelmében a járásához tartozó minden községben a fűstök számát megállapítván, a községi képviselők megválasztását a kiigazítási munkálatok megkezdése előtt 15 nappal a választási törvények 92. §-ban körülírt következmények terhe alatt okvetlen keresztül vigye s ennek megtörténtéről azonnal jelentést tegyen.

Továbbá felhivatik uraságot, hogy a községi előjáróknak azonnal rendelje el, hogy az összeíró küldöttség által kitűzendő napokon az illető körjegyzőség székhelyén nagy községben a

küldöttség előtt pontosan megjelenjenek, magukkal vivén a választási törvény 33. §-ban a 6. és c) pontok alatt megjelölt községi adókönyvet és a földadó telekkönyvet, melyek ha valamely okból kezöknél nem volnának, a kiigazítási munkálatok megkezdéséig multhatlanul előkerítsék, hogy a körjegyzőknek azonnal hagyja meg, hogy a küldöttség rendelkezésére bocsátandó B.) tabellának illető rovatába jegyezzék be azon jövedelmi összegeket, melyek után az összes egyenes állami adók az egyes adófizetőkre kirovattak.

Hogy a községekben létező minden vallás felekezet lelkészeit azonnal utasítsa, hogy az anyakönyveket a kiigazítási munkálatokra kitűzendő napokra az illető körjegyzőség (nagy község) székhelyén megjelenendő küldöttséghez akár személyesen bevitni, akár a községi előjáróktól felelősség terhe alatt beküldeni szoros kötelességüknek ismerjék; hogy intézkedjék, miszerint a küldöttségek részére a körjegyzőségek székhelyein (nagy községekben) szállásról és alkalmas irodáról eleve gondoskodva legyen; hogy a küldöttség törvényszerű felhívásainak mind a maga részéről eleget tegyen, mind a községi előjárók által eleget tétessen; végül, hogy mindezen intézkedések megtörténtéről haladéktalanul jelentést tegyen.

Szolnok-Dobokamegye központi választmányának Deesen, 1878. május 10-én tartott gyűléséből.

Szarvadi Pál,
alispán elnök

Felelős szerkesztő: KOVÁCS SAMU.

Hirdetések.

Alólírt tisztelettel tudatom a nagyérdemű közönséggel, hogy mint ezelőtt, úgy jelenleg is a legnagyobb készséggel fogadok el

nyaralás végett

bármiféle téli felsőket, bundákat, mufokat jutányos árért jó állás mellett.

Lakásom Alsó-Kodoruteza 9- szám, saját házamban.

Mély tisztelettel
Jakab Károly,
szűts.

2—3

Árverezési hirdetmény.

A deési róm. kath. egyház tulajdonát képező, a deési határon levő szamosi hajómalom folyó év június hava 2-án d. e. 10 órakor a róm. kath. fiu iskola épületében tartandó nyilvános árverésen folyó évi augusztus 1-től kezdődő hat egymásután következő évre haszonbérbe adatik.

Feltételek megösmérhetők alólírott nál és ügyvéd Nagy Miklós úr irodájában.

Kelt Deesen, 1878. május 8-án.

2—3

Voith Gergely,
algonidnok.

Sz. 640—878.

1—3

Pályázati hirdetmény.

Szék városa tanácsánál évi 400 frt. fizetés s helyben lakás kötelezettségével egybekötött tiszti ügyészi állomás üresedésbe jövőn, arra pályázat nyittatik.

Minélfogva felhivatnak mindazok, kik ügyvédi oklevéllel bírnak, s ezen állomást elhlyerni óhajtják, hogy eredeti okmányokkal felszerelt folyamódásukat alólírt tanácshoz folyó év augusztus hó 1-ig beadni szíveskedjenek.

Szék városa tanácsa.

Szék, 1878. május hó 8-án.

Budai Mihály,
főjegyző.